

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Ўзбекистон Республикасида яшаш ҳаққида қарорлари

Исмоилжон Полвонов

ТУЙҒУЛАР ПАРВОЗИ

Шеърлар

«Ҳаёт» нашриёти
Андижон
2004

ИСТИҚЛОЛ ҚУЁШИ

Истиклол Қуёши
Нурин сочгандан буён.
Юртдошларим орзуси—
Ушалмокда беармон.

Қатагон, зулмлардан
Не жафолар чеккан халқ
Шу улуғвор Қуёшдан
Абадий чексиз хурсанд.

Эй истиклол Қуёши,
Озодлик бердинг бизга.
Доимо бўлажакмиз
Сен билан ҳамдам - бирга.

Истиклолнинг нурлари
Ғолиб қилиб инсонни,
Эзгулик йўлларида
Қойил қилди жаҳонни.

Бугун халқим қудратин
Кўраркан, қойил қолдим.
Мен ҳам улуғ истиклол-
Нуридан илҳом олдим.

ВАТАН МАДҲИ

Аҳли жаҳон маҳлиёдир Ўзбекистон жамолига,
Келса меҳмон хушрўй кўриб, офарин дер жамолига,
Тунда юлдузлар нур сочар, ҳавас қилиб хилолига
Шукроналар бўлсин, Оллох, мустақиллик замонига.

Шаҳар-қишлоқ жаннатмакон, осмонўпар тоғлари бор,
Чўллари ҳам маъданга кон, турфа, сўлим боғлари бор,
Аму ва Сир -кумуш камар, жўшиб оқар сойлари бор,
Табиати одамзотни яшартирар жойлари бор.

Бунёдкорлар ўлкаси бу, қурилмоқда кўп бинолар,
Асакада “ДЭУ” завод, корхоналар, идоралар,
Унда ишлар, эҳ-ҳа, қанча, йигитлар-у дилдоралар,
Она юртим-олтин бешик, тўлин-тўлин ойлари бор.

БУЮКДИР АЁЛ

Уйимиз фариштаси,
Оила сариштаси,
Чин муҳаббат риштаси,
Дил яйратар ишваси.

Агар аёл бўлмаса,
Уй ҳувиллар ўша кун.
Кўзлар кўчада буткул,
Мўридан чикмас тутун.

Даҳоларни яратган,
Кашфиётга қаратган,
Кўшиқ-қуйни қуйлатган,
Аёл буюқдир, аёл.

Рўзгоримиз таянчи,
Фарзандимиз суянчи,
Ҳаётимиз қувончи,
Мурувватда бирламчи,

Кун бўйи тиним билмас,
Юмуш кўп, кўзга илмас,
Иссиқ ё совуқ демас,
Меҳнатин миннат қилмас—

Аёл доим соғ бўлсин,
Олам қувончга тўлсин.
Ўғил -қизлар ҳаётда,
Баркамол, яйраб ўссин.

КЕКСАЛИК – ДОНИШМАНДЛИК

“Чуқур дарё тинч оқар”-
Деган халқда нақл бор.
Кексалик – донишмандлик,
Бой тажриба унга ёр.
Қариялар бор уйда
Қут -барақа, файз бўлур.
Оқ фотиҳа берсалар,
Иш унумли, саз бўлур.
Машаққати оз бўлур.
Нуронийлар фахримиз,
Нур ёғилар юзидан.
Ҳикмат балқир сўзидан
Пешона ажинлари-
Ҳалол меҳнат белгиси
Меҳр ила оқибат,
Қиёси йўқ севгисин
Юртбоши ушбу йилни
Мурувват йили деди.
Ғамхўрлик тимсоли бу.
Рухимиз тетик энди.
Юртимиз кўрки бўлган-
Кексаларни ардоқланг.

МЕХР – МУРУВВАТ ЙИЛИ

Ватан, ҳалқим тинч бўлсин,
Яйраб кўнгиллар тўлсин,
Қуёш чарақлаб кулсин,
Меҳр – мурувват йили.

Бир-бирингизга ҳамдард
Ҳеч кимга юкмасин гард.
Муҳтожларга бўлинг мард,
Меҳр–мурувват йили.

Етим, ёлғиз, ногирон,
Асло четда қолмасин.
Турмуш соя солмасин,
Меҳр–мурувват йили.

Ажрашганлар ярашсин,
Рўзғорига қарашсин,
Фарзандлари яйрашсин,
Меҳр–мурувват йили.

Ҳар соҳада юртимга
Ёғилсин қут-барақа.
Шодлик тўлсин юракка,
Меҳр–мурувват йили.

Ростгўй, саҳий одамнинг,
Иши ўнғидан келар.
Тангри бутун ризқ берар,
Меҳр–мурувват йили.

БАҲОР КЕЛАДИР

Бекарор еллардек ҳаёлим сочқин,
Эркин капалақдек учади ҳар ён.
Юрагим ҳапқирар вулқондек жўшқин,
Вужудим талпинар кенгликлар томон.
Шукрим, ҳар йили баҳор келади.

Фасллар қарвони алмашиб такрор,
Сирғалар тақади дарахт шохлари.
Кузакда сепилган экинлар яшил,
Далани безайди кўклам чоғлари.
Ҳар йили киш кетиб, баҳор келади.

Заминдан тафт келиб, Қуёш тарар нур,
Табиат уйғонар, кўзғолар жонзот.
Дехқон-у боғбонлар дилида хузур,
Ризқ-рўз яратар буюк одамзот—
Юртимга ҳар йили баҳор келади.

ШОҲ БАЙРАМ

*Республика мустақиллигига
багишлайман.*

Шоҳ байрам келиб бугун, Ватанда тўёнадир,
Ҳар қалбда ғурур, қувонч, тарона-шодиёнадир.
Шаҳар, қишлоқ файзли, кекса-ю – ёш майдонда,
Қарнайлар садосидан юлдузлар уйғонадир.

Беҳазон боғ бизнинг юрт, гул маскани бизнинг юрт,
Фусунқордир ўзгача, оламда яғонадир.
Меҳнатдан бахт яратар толеъи баланд ҳалқим,
Ҳар ишда дадил қадам, ғайрати мардонадир.

БИЗНИНГ МАТБУОТ

Прожектор десам, йўқ,
Ёркин, ундан ҳам зиёд.
Янгилик, воқеликни
Кенг ёритар матбуот.

Барчамизга баробар
Матбуот эркинлиги.
Халқимни руҳлантирар
Қувончлар чексизлиги.

Яхшини мақтаб-мақтаб,
Иллатга ўт очади.
Кам бўлмасин, адолат—
Уруғин у сочади.

Барчамизга баробар.
Матбуот эркинлиги.
Халқимни руҳлантирар,
Қувончлар чексизлиги.

Г Ҷ З А Л

Ранг олганми лоладан, қирмиз экан яноғинг?
Хусни санамлар ичра яғонами саноғинг?
Сурма кўйган қора қош, дилимни аср этгай,
Бунча шахло кўзларинг, боқсам, хумори кетгай.

Садаф маржон тишларинг, тилло кўйиб олибсан,
Сут чайилган юзингга ҳинду ҳолни солибсан.
Узун қора сочингни товус қанот ёзибсан,
Муҳаббат оташиму, юз кизариб ёнибсан.

Билмам, ёшинг нечада, балки ўн саккиз яшар,
Атлас кўйлак эгнингга, қоматингга ярашар,
Юрганнингга ҳар кимса, қай дилбар деб сўрашар,
Ман-ман деган йигитлар, суқланишиб қарашар.

Қанчалар гўзал бўлсанг, майли, аммо хуснкор,
Қалбинг пок, ақлинг теран бўлиши доим даркор,
Деймизки, мазмун тўла тотли бўлсин ҳар сўзинг,
Ҳатол меҳнат қилгину, халқингга тегсин нафинг.

КЎЧАТ ЭКИНГ ...

“Обод маҳалла йили”,
Ёш-у, кекса ҳар бири,
Кўркам, гўзаллик сари—
Кўчат экинг, гул экинг.

Ҳаво – соғлик гарови,
Озодалиқ қалови.
Давримизнинг сўрови:
Кўчат экинг, гул экинг.

Ҳовли, кўчалар тоза—
Бўлса қандай зўр, соз-а.
Боғларда ҳордик, мазза;
Кўчат экинг, гул экинг.

Қишлоқ гулзор, боғ бўлса,
Ерлар хушбўй таратар.
Инсон кўнглин яйратар:
Кўчат экинг, гул экинг.

Эл-юрт тинч, обод экан,
Туй, байрамлар ярашар.
Таҳсин айтиб, кўрганлар—
Ҳавас билан қарашар.

Мана, баҳор ҳам келди,
Етдик экиш даврига.
Анҳор бўйи, ҳовлига –
Кўчат экинг, гул экинг.

КЎКАТЛАР

Борлиқнинг бир бўлаги,
Жонзот борки кераги.
Ҳар баҳорнинг безаги,
Она замин юраги—
Дуркун ўсган кўкатлар.

Кўкат ризқу-рўзимиз,
Боқсак, қувнар кўзимиз,
Шу яшил табиатнинг
Бир бўлаги ўзимиз,
Дармон – дори кўкатлар.

Юлдуз каби беҳисоб,
Саноғига етмаймиз,
Асло пайҳон этмаймиз,
Оғушингдан кетмаймиз,
Тансиқ таом кўкатлар.

Илк бор чиқар бойчечак,
Бегонадир зарпечак.
Бошқаси ноёб, бешак,
Майса-чўпонга тўшак
Жонга дармон кўкатлар.

МАҲАЛЛАМ ОДАМЛАРИ

Маҳаллам одамлари очиқ кўнгил, бағри кенг,
Ишда абжир, жонсарак, ҳар бири “Фарҳод”га тенг.
Илк баҳордан қишгача шимарилган икки енг,
Эрлардан ортда қолмас қиз – аёлин девкор денг.

Бир ёғи кўз илғамас “Олтин бошоқ” бугдойзор,
Бир томонда денгиздек чайқалади пахтазор.
Олислардан кўринар “кўрғон” – тоғлар пурвиқор,
Тоза ҳаво, зилол суви, боғ-роғлари фусункор.

Тўй-маърака қилса бири, бўлинади хизмат ҳам,
Хурматин жойига қўяр, қанча меҳмон келса ҳам,
Қўл кўксида, хизмат аъло, ширинсўз тилда ҳар дам,
Қишлоқ аҳли қалби теран, бегонадир ғусса-ғам,

Ўзбек - қирғиз қон-қардош, иноқликда яғона,
Тўй, ҳашарда ҳар бири иш устида парвона,
Бирови бемор бўлса, хабар олар гирёна,
Қула-анда – чатишган, мақсадлари мардона.

Ҳ А Ж В У Я Л А Р

БИЗ КУЛАМИЗ

Биз куламыз
Ковоғи доим солиқ,
Индамас, пихи ёрик,
Феъли тор, қилиғи совук,
Гап юкмас, юзи чарик,
Калампир-сўзи аччик
Айёрлардан куламыз.
Гап ташувчи ҳар ёна,
Одамийлик бегона,
Зарра “миш-миш” баҳона,
Соф дилга ғойибона—
“Тош” отувчи пинҳона —
Ғийбатчидан куламыз.
Ишга айтсангиз, дарҳол—
Нолиб, баён этар ҳол,
Дангасада борми ор?
Гўёки қуриган тол—
Ялқовлардан куламыз.

ХАСАДЧИ НОЛАСИ...

Қандок қилай, қонимда бор жирканч одатим,
Одамлардек пок яшашга йўқдир тоқатим.
Эл ичида адо бўлди обрў-хурматим,
Ҳасадчиман, ҳасадчиман, “машхур” ҳасадчи.

Меҳнатсевар бойлик топса, чидай олмайман,
Ҳашарга деб чақирсалар, асло бормайман.
Одамларнинг ютуғини кўра олмайман,
Ҳасадчиман, ҳасадчиман, “донгдор” ҳасадчи.

Ўзгага бахт кулиб боқса, менда йўқ уйқу,
Ёшлигимда сўнган эмиш қалбимда туйғу,
Кўнгил қора, чулғаб олган ғараз-у қайғу,
Ҳасадчиман, ҳасадчиман, “номдор” ҳасадчи.

“Аҳил-инок”, “дўстлик” сўзи менга бегона,
Эл-юрт учун хизмат қилиш буткул афсона,
Кўпчиликка кўшилолмай қолдим ягона,
Ҳасадчиман, ҳасадчиман, “писмиқ” ҳасадчи.

Ҳасадчи деб ном беришди менга халойиқ,
Феълим курсин, жамиятга “ишим” нолойиқ.
Феъл-атворим кўпчиликнинг қаҳрига лойиқ,
Ҳасадчиман, ҳасадчиман, жирканч ҳасадчи...

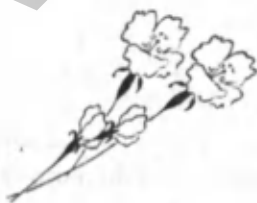
ИҒВОГАРНИНГ ҲИРГОЙИСИ

Қандоқ қилай, иғво дардига мубталоман,
Одат курсин, хўл бир баломан.
Дардим оғир, сингиб кетган эмиш қонимга,
Кеча-қундуз ҳаловат йўқ, жабр жонимга.

Тўғриларни йўқдир асло кўргани кўзим,
Салом бериб ўтганларга илмоқли сўзим,
Тунда битиб отадирман иғво тошини,
Бир бегуноҳ ноҳақ зарбдан қашир бошини...

Текшир-текшир бошландими, яйрайди кўнглим,
Юмалоқ хат меники дейиш, биласиз, ўлим,
Ўргимчакман, тўр ясайман фақат иғводан,
Шу туфайли мен бўлган жой чиқмас ғавғодан.

“Ҳунарим” дан туғишганлар бўлди бегона,
Ёру дўстлар бутунлай ёт, қолдим ягона,
Қонун, эвоҳ, ошқор этди сиру асрорим,
Энди иғво қилмайин ҳеч-қатъий қарорим...

МАСТЛИК – ПАСТЛИК

Мастлик–пастлик дерлар чиндан,
Оз-оз ичиб кайф бўлгай.
Бу “касал”га дучор булса,
Пахлавон ҳам заиф бўлгай.

Шу зайлда кунлар ўтса,
Тан соғлигин барбод этиб,
Тубанликда бадном бўлиб,
Бир умрга майиб бўлгай.

“Оқ арок” деб ичманг зинҳор,
Оқ юзингиз қора қилгай.
Ишда асло унум бўлмас,
Оқибати адо қилгай.

Халқ олдида обрў кетиб,
Асли бедаво қилгай.
Кавм-қариндош, дўст-у - ёр
Рўзғоридан жудо қилгай.

Қиттак-қиттак дея отиб,
Кўнгил гўё “мамнун” бўлгай.
Оқибат шу: бурди кетиб,
Эл олдида маймун бўлгай...

* * * * *

Айб этмангиз, дўстларим.
Сизга эмас, сўзларим,
Баъзи юлғичга тексин,
Аччик-аччик дўқларим.
Эсдан чиқиб қопти “вой”,
Сўроққа йўқ тоқати.
Қинғир йўлда иш тутса,
Чаток бўлар “чаққон”га.
Кунда эмас, кунда-
Албат тушар “қопқон”га.

МУНДАРИЖА

Истиклол Қуёши	3
Ватан мадхи	4
Буюқдир аёл	5
Кексалик -донишмандлик	6
Меҳр-мурувват йили	7
Аёлингни эъзозла	8
Билиб қўй.....	9
Ватан қахрамонларига	9
Касбга меҳр	10
Баҳор келадир	11
Шоҳ байрам	12
Бизнинг матбуот	13
Гўзал	14
Кўклам севинчлари	15
Кўчат экинг.....	16
Кўкатлар	17
Маҳаллам одамлари	18
Ҳажвиялар:	
Биз куламиз	19
Хасадчи ноласи	20
Ифвогарнинг ҳиргойиси	21
Мастлик-пастлик	22
«Айб этмангиз»	22

Адабий-бадiiй нашр

Исмоилжон Полвонов

«ТУЙГУЛАР ПАРВОЗИ»

Шеърлар

Мухаррир:	Пўлат Абдулла
Мусахҳиҳ:	Мадина Усмон
Тех. муҳаррир:	Маннобжон Мирхалилов
Мусаввир:	Отабек Мамадалиев

Босмахонага 12.04.2004 йилда берилди.
Босишга 30.04.2004 йилда рухсат этилди.
Бичими: 84x108 32/1 ҳажми 0,75 б/т.
Буюртма 377 № 650 нусха.

Баҳоси келишилган нарҳда.

Қўргантепа туман босмахонасида босилди.